

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

A1. Περίληψη

Θεματικό κέντρο:

- Ομοιότητες και διαφορές των εννοιών «Παιδεία» και «Εκπαίδευση»

Επιμέρους θεματικοί άξονες:

- Το εύρος του περιεχομένου της έννοιας «Παιδεία» στην αρχαιότητα
- Η εκπαίδευση ως σκόπιμη διδασκαλία
- Η σύγκριση των δύο εννοιών και η ανάγκη διερεύνησης των ομοιοτήτων και των διαφορών τους
- Η δυναμική σχέση «Παιδείας – Εκπαίδευσης» και η γνώση ως κοινό χαρακτηριστικό
- Παρουσίαση των διαφορών των εννοιών «Παιδεία – Εκπαίδευση»

B1.

- α. Λ
- β. Λ
- γ. Σ
- δ. Λ
- ε. Σ

B2. α) ένας τρόπος ανάπτυξης είναι **σύγκριση – αντίθεση** . Τα αντιθετικά δεδομένα είναι η παιδεία και η εκπαίδευση, τα οποία αντιπαραβάλλονται και εντοπίζονται διαφορές μεταξύ τους («Οι διαφορές προκύπτουν ... προορισμός τους», «Αντίθετα η εκπαίδευση ...»).

β)

Ωστόσο: αντίθεση - εναντίωση

επομένως: συμπέρασμα - αποτέλεσμα

προκειμένου: σκοπός

Που πάει να πει ότι: επεξήγηση

κυρίως: βεβαίωση, έμφαση

B3. α)

ανιχνεύονται = εντοπίζονται, ανευρίσκονται, βρίσκονται, ιχνηλατούνται

συνάπτεται = συνδέεται, συσχετίζεται, συναρτάται, συνδυάζεται

εμφανίζεται = συναντάται, εντοπίζεται, επισημαίνεται, παρουσιάζεται

συντελεστών = παραγόντων, συνιστωσών, παραμέτρων
προφανείς = ξεκάθαρες, ευδιάκριτες, εύλογες, ολοφάνερες, πρόδηλες, φανερές

β)

αναβαθμίζεται \neq υποβαθμίζεται
μεταγενέστερη \neq προγενέστερη
επιτρέπουν \neq απαγορεύουν
ιδιωτική \neq δημόσια
διαφορές \neq ομοιότητες

B4.

α) 2 από τα παρακάτω: εναλλάσσονται, ανιχνεύονται, αναβαθμίζεται, αναδεικνύεται, θεωρείται, συνάπτεται.

β) η παθητική φωνή χρησιμοποιείται για να δώσουμε έμφαση στο αποτέλεσμα της ενέργειας, επίσημο ύφος, απόκρυψη δράστη / υποκειμένου

Γ1. Παραγωγή Λόγου

▪ Κειμενικό είδος: **άρθρο**

▪ α' ζητούμενο: Εκπαιδευτική και παιδευτική λειτουργία του σχολείου

▪ β' ζητούμενο: Τρόποι με τους οποίους οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές / μαθήτριες μπορούν να ενισχύσουν τον παιδευτικό ρόλο του σχολείου.

Επικοινωνιακό πλαίσιο άρθρου

▪ **Τίτλος** 1 μόριο

▪ **Πρόλογος**

α' μέρος: Επικαιρική αφορμή

β' μέρος: αναφορά στις έννοιες της παιδείας και της εκπαίδευσης και στον κείμενο ρόλο τους στη διαμόρφωση της ανθρώπινης προσωπικότητας

▪ **Ρηματικά πρόσωπα:** γ' ενικό, γ' πληθυντικό και α' πληθυντικό, αφού το άρθρο δημοσιεύεται σε μαθητική εφημερίδα και αφορά στη σχολική ζωή των μαθητών.

Κύριο Μέρος

Α' ζητούμενο: Παιδευτική λειτουργία του σχολείου

▪ Κοινωνικοποιεί: ρόλος της ομάδας, επαφή με κοινωνικά προβλήματα, συνύπαρξη με το διαφορετικό / «τον άλλον», κ.α.

▪ Διαμορφώνει πολιτική σκέψη και δημοκρατική συνείδηση: ενδιαφέρον για τα κοινά, ανάπτυξη συλλογικής ευθύνης, καλλιέργεια δημοκρατικού αισθήματος κ.α.

- Συμβάλλει στην ηθική ολοκλήρωση και την αυτογνωσία των νέων: αξίες, ηθικές αρχές κ.α.
- Προάγει την αισθητική αγωγή
- Διαμορφώνει οικολογική συνείδηση

Β' ζητούμενο: Τρόποι που μπορούν να ενισχύσουν τον παιδευτικό ρόλο του σχολείου.

- Εργασίες για κοινωνικά προβλήματα, δράσεις αλληλεγγύης, εθελοντισμός κ.α.
- Μαθητικές κοινότητες, Βουλή των εφήβων, αυτοοργάνωση μαθητών, επισκέψεις σε τόπους ιστορικής μνήμης, επισκέψεις στη Βουλή κ.α.
- Εθισμός των μαθητών στο σεβασμό προς το διαφορετικό, κουλτούρα διαλόγου κ.α.
- Ανάπτυξη καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, ενίσχυση της ερασιτεχνικής δημιουργίας των μαθητών, επαφή με την Τέχνη, διαμόρφωση αισθητικών κριτηρίων κ.α.
- Ανακύκλωση, προώθηση «πράσινων» προϊόντων, διάφορες περιβαλλοντικές δράσεις κ.α.

Επίλογος: Σύνοψη – Ανακεφαλαίωση των βασικότερων σημείων της έκθεσης και προβολή ενός τελικού μηνύματος – τοποθέτησης

Ο ρόλος της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι καθοριστικός στη ζωή των μαθητών και στη δόμηση της προσωπικότητάς τους. Για να λειτουργήσει όμως σωστά απαιτείται η συνεργασία και η επικοινωνία εκπαιδευτικών και μαθητών βασισμένη στις δημοκρατικές αρχές της αλληλοκατανόησης και του αλληλοσεβασμού.

Βασικές επισημάνσεις: Το περιεχόμενο να θεωρείται πλήρες αν η ανάπτυξη περιλαμβάνει τρεις (3) άξονες τουλάχιστον σε κάθε ζητούμενο επαρκώς τεκμηριωμένους. Η τεκμηρίωση πρέπει να περιλαμβάνει αναφορές στα σύγχρονα δεδομένα (21^{ος} αιώνας). Οι προτεινόμενοι τρόποι καλό θα ήταν να συνδέονται με τους άξονες του 1^{ου} ζητουμένου, π.χ.: κοινωνικοποίηση -> δράσεις αλληλεγγύης, αισθητική αγωγή -> ερασιτεχνική δημιουργία κ.α. Υπενθυμίζεται ότι η υπέρβαση του αριθμού των λέξεων δεν θα πρέπει να ξεπερνά το 10% αυτού που ορίζεται στην εκφώνηση.

Τις απαντήσεις των θεμάτων επιμελήθηκαν οι καθηγητές:

**Βέτος Δημήτρης
Δήλμα Αναστασία
Μπορουτζή Δέσποινα
Ντελμπίζη Μαρία
Παππάς Παναγιώτης**